

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Jääskeläinen, K. (2019) Yhdessä ja yksilöllisesti : työvoimakoulutuksen menestystarina. TAMK-blogi, 31.10.2019.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/teema2/yhdessa-ja-yksilollisesti-tyovoimakoulutuksen-menestystarina/>

Yhdessä ja yksilöllisesti – työvoimakoulutuksen menestystarina

31.10.2019 — Arja Hautala

Kansainvälisen kaupan vientiosaajan työvoimakoulutuksen vuonna 2014 syksyllä aloittaneen ryhmän opiskelijat. Kuva: Anu Laine

Tämä tarina alkoi vuonna 2013 ja jatkuu edelleen. Pirkanmaan ELY-keskuksen tarjouspyyntö melkein vuoden kestävä maahanmuuttajien työvoimakoulutuksen järjestämisestä oli alku yhdelle menestystarinalle.

Laatimani tarjouspyyntö englanninkielisestä työvoimakoulutuksesta kuusi vuotta sitten oli ensimmäisiä englanninkielisiä työvoimakoulutuksia koko Suomessa.

Pääasiallisesti liiketalouden ja kielten opettajien kanssa tiimityönä toteutettu koulutuskonsepti herätti rahoittajassa sekä kohderyhmässä kiinnostusta. Koulutukseen osallistuneista henkilöistä noin 85 % on työllistynyt koulutuksen päätyttyä. Rahoittaja tilasi jo viidennen toteutuksen, joka käynnistyy marraskuussa 2019.

“Halusimme integroida korkeakoulu- ja maahanmuuttajat osaksi innovaatiotaloutta. Kulttuurien välisen vuorovaikuttamisen opettamiseen ja opiskeluun on kannattanut panostaa – se palkitsi.”

Muista kulttuureista Suomeen muuttaneet ovat taustoiltaan heterogeeninen ryhmä. Tehtävämme oli hyödyntää maahanmuuttajien lähtökulttuureja ja kouluttaa heistä Suomen viennin edistäjiä. Koulutus tunnetaan ”Kansainvälisen kaupan osaaja” -nimellä. Vuosien varrella neljässä tähän asti pidetyssä toteutuksessa on ollut edustettuna toistakymmentä lähtökulttuuria ja kymmeniä erilaisia ammatteja. Opiskelijoiden erilaisuus vaati meiltä kouluttajilta jokaisen opiskelijan henkilökohtaista prosessinomaista valmennusta.

Opettamisen prosessimaisuus ja yhdessä tekemisen meininki tuotti tulosta

Yhdessä lähdimme siitä, että ihmiset ja heidän taustansa ovat erilaisia, eikä aikataulua uuteen yhteiskuntaan sopeutumiselle ole. Työvoimakoulutuksen polku on vaikea kuljettava. Koulutuksen 4,5 kuukauden pituisen teoriajakson aikana opiskelijoiden piti koulutuksen pääaiheen opiskelun lisäksi oppia opiskelemaan, ymmärtämään uutta yhteiskunnallista viitekehystä, tutustua oman uuteen ”minuuteen” ja löytää 5 kuukaudeksi työssäoppimisyritys. Monikulttuurisen ryhmän toiminta kulkee usealla tasolla.

Työmme tulos on ollut monien mukana olevien osapuolien tahtotila. Opettajien tekemä yhteistyö tuotti heille itselleen onnistumisen tunnetta ja innostusta. Jälkeenpäin ajatellen paras saavutuksistamme oli monikulttuurisen ryhmän psykologisen turvallisuuden luominen ja sitä kautta luottamuksen vahvistaminen. Keskityimme ihmisiin. Ohjasimme ja kuuntelimme, tuimme ja ohjasimme. Työnhakuvalmennus valoi rohkeutta työmarkkinoille suuntautumiseen. Ovi työelämään raottui kovan työn tuloksena.

Vaikuttavin tekijä työllistymisessä on asenne

Yrityksiin työllistyminen koulutuksemme jälkeen riippuu monesta tekijästä. Opiskelijoiden erilaisuus näkyi heidän omissa oppimistavoitteissaan ja kiinnostuksessa ymmärtää suomalaista yhteiskuntaa. Ulkomaille muuttamiseen liittyy entistä luopuminen ja uudestaan aloittaminen. Varsinkin korkeakouluetuille maahanmuuttajille odotuksien ja todellisuuden kohtaaminen aiheuttaa toisinaan kipuilua.

Rohkaiseva meille kouluttajille oli koulutuksen avulla saavutettu tavoite, joka näkyi koulutukseen osallistuneiden työelämävalmiuksien kehittymisellä. Hyvän tuloksen oletan johtuvan opiskelijoiden motivaatiosta, ammattitaitoisesta ja tiivistä yhteistyötä tehneestä kouluttaja- sekä järjestäjätiimistä. Lisäksi jokainen opiskelija ohjattiin etsimään osaamiselleen ja persoonalleen sopivaa työssäoppimispaikkaa, jossa omat vahvuudet pystyttiin valjastamaan parhaiten. Pyrimme myös korostamaan suomen kielen merkitystä kulttuuriin integroitumisessa.

Julkisuudessa käydään usein keskusteluja maahanmuuttajien työttömyydestä ja työllistymisestä. Opiskelijoillemme työtä tarjonneet yritykset ovat vientiyrityksiä, jotka eivät säikähtäneet työtä hakeneen nimeä tai taustakoulutusta, ja näkivät heidät yritykselleen lisäarvonaan. Olen jokaisen toteutuksen jälkeen lähettänyt opiskelijoille kyselyn kiinnostuneena selvittää, onko lähtömaassa hankittua osaamista mahdollista hyödyntää uudessa kotimaassa. Nähdäänkö osaaminen globaalina, kulttuurisidonnaisena tai mistä muusta tekijästä työllistymisessä voi olla kysymys. Tärkeimmäksi tekijäksi yritysalamään

pääsemisessä tulkitsin opiskelijan asenteen. Ennakkoluuloton suhtautuminen palkitsi tässä tarinassa kaikkia osapuolia.

Teksti: Asiakkuuspäällikkö Kersti Jääskeläinen, TAMK EDU

